

Kudas ma Villändin mulgi asja käisi aaman

Et kik süäme pääld ärä kõnelde, nagu olli, pia mia sääld pääle akkame, et üitskõrd paar aastet tagasi näi mia, kuda Erna kik oma papreprahi, mede kõrgeste austet Sakala-leht sääl ulgan, ütte suurde rämpsutõnni visas. Mia, ku üts rohiline (ma mõtle iki ilmavaadet, mitte sedä, et ma pallald kaits poiga vana ole) mulgi naene vaadessi sedä ja mõtli kohe, et sii küll õige asi ei ole: temä ost lehe, luge läbi ja pild sinna tõnni, kost sis suure autude tossuten tuleve ja selle üitskõrd ärä viive, et sis kunnigil kaugel tüüstusen sellest midägi muud paprevärki tetä. Sii ei pia ju ommeti nõnda keeruline oleme! Nõnda sis lepsimegi kokku, et edespidi võta mia selle rämpsu oma autu pääle, ku linnan juhtu oleme, vii omale kodu ja tarvite tuleürjätuses. Teime "diili"-nigu nüid üteldes.

Sellest aast pääle ma käigi iki egä paari kuu tagast Erna mant kah läbi, ku linna trehvä. Perämine kõrd samamuudu. A võta näpust! Rämpsu sai küll kätte, a terve nahage iki tuleme es saa: Erna ku täada-tuntu mulgi marurahvuslane üteli, et paari päevä peräst om neil tõiste mulgi muttege kuunistmine ja mia pia kah tuleme, selleperäst, et nemä laanive miu kirjatüki ammaste vahele võtta.

Esiti ma eitusi peris ärä, tunne olli siande, ku 20 aastet tagasi oles pidänu alaealiste asje komisjuni ette mineme. A mes sa tiit, käsk om vanemb ku mia ja Erna kokku. Säädssi mia sis kõrraligu rõõva selgä ja asutigi ennest mineme. Ku ma sinna kokku lepitu kohviku manu akassi jõudma, kaie iki kabembini kõndi, a sellest es tule midägi vällä, sest edimest kõrda jalga pantu kõrge konsage saapa olliv jala joba nilgi õõrun. A mudu olli ma uhke tüdrik: ilusa saapakse (pallald äste vähä porige kuun), pruun karvane jopp nigu eila nülitu karu nahk ja lühike rokudillinahka kõrt, sii miildis mulle endele kige rohkemb. Ja olli kah aus ja ää seelik! Kümme aastet olli miu tubliste tiinin, üten miuge paksust ja vedelast läbi tullu (ja et ta olli siandsest vakstu muudu rõõvast, sis sai mõlembe- nii paksu ku vedela- ta pääld lige lapige maha pühki). Aga nüid, juskü saatuse nüük, tundsi mia, kuda rokudillinahk akkas sellän laguneme ja raguneme, iki üits tükike sadas siit küllest ja tõne säält küllest maha. A egä sis selle peräst sõit seisma es jää, mulguksit tullu järest manu, a mulke kõrvast olli ju peris terve viil. Siande tibin olli sis mia.

Kohvikuse jõusi mia kella pääld. Muti ollive muduki joba ehen uutman. Nuka tagast ma viil kuulsi, kudas üits küsse tasakeste tõse käest: "Kas sa tiiät, keda me täembe närime akkame?" Tõne üteli vastu: "Kristit iki." Edimene eitusi peris ärä, vaht kõverdi usse poole ja sosist vastu: "A Kristi om ju esi kah siin!!" "Selleperäst me tedä närimegi," sellät tõne.

Olli kudas ta olli, aga mutte kõrva pengi pääle mu kamandedi ja esiki tükk korpi ja laas tiivett tuudi nõna ette. Ja sõs akas pääle. Egäl mutli olli miu tettu aaleht kähen, miu kirjutet lugu ehen ja sõnadele puha pikä punatse juti ala veetu. Sinnamaani ma mõtli iki, et sii jutte ala vedämine om iki miu tüü, ku latsi koolin õppe, a võta näpust. Ja kos sis akas küsimusi sadame: "Mesperäst siin siande sõna om? Mes sa sellege üteli tahat? Kunkottald sa siast kiild kuulu olet? Mesperäst sa kirjutemise aal mulle es kõliste?" Ja iki nõnda edesi ja edesi. No ma püündsi iki jõudumüüdä vastate kah, a sii om ju ammu täädä, et üits tark ei jõvva nõndapallu vastate, ku kümme mulki küside jõvvave. Ütesõnage seltskond olli raasike segane ja peris sõbralik.

Lõpetuses ma sis küsse, et mesperäst te miu siia kutsede, kas ma ole tõeste nõnda pallu kurja tennu. Ja kujutege ette, sis ütlive nemä, et neil kigil om laan lähembel aal ärä koolda ja mia pia jäämä siia maa pääle ihuütsinde nende asemel mulgi kiild ja miild oidma ja edesi viima ja nemä tahas, et ma sedä iki sama äste tiis ku nemä ehen om tennu. Taevaesäke, ma eitusi peris ärä, akatusen mõtli, et kas na om kah nigu mõne usuullu vällämaal võttan pähä, et tapave ennest kik ütekõrrage näituses mulgikiilse regilaulu saatel ärä. A na ütlive, et siast laani ei ole, nemä olevet lihtsald nõnda elätenu ja Liiva-Annussel olevet nuuri pruute vaja. Nujah, kes täap, a mia usu küll, et siandse kange eide näeve viil mitu kõrda ärä, kudas Ansip ja Savisaar oma lämmit kotussit vaheteve.

Lõpus võti sis jala selgä ja kakassi padavai bussijaama poole, sest üle kümne aaste olli ma üitskõrd ilma autude linnan. Ää olli, et ämärik olli pääle tullu, sis es akka mu lagunu seelik kellegile silmä.

Nõnda ku ma bussijaama jõusi, juusse nõnapidi kokku Abja mulgi Lehesmets Eljuge. Või no mes nõnapidi- temä nõna olli iki miu nabast raasike ülevenpuul, a asteme sammukse tagasi ja saime kõnelde küll. Sis tuli buss ette ja nõnda, ku ma bussiussest sissi sai, näi et Mängle Ants uut miu joba ehen, jusku telmise pääle. Ja vat sis akas alla õige mulgi asja aamine, võtime läbi puha mulgi ja muist muud rahvast kah. Ja me viisime sedä mulgi kultuuri sääl nõnda kõvaste edesi, et muist rahvast akas joba raasike imelikuld vaateme- ju na mõtlive, et kost nii perismaalase ometi nüid karjakaupa om vällä karanu. A sii olli palt vesi mede jutuveskele. Üits poisiksenolk, kes me vahel ist, kullas iki mede juttu, liigut kõrvu ja paist kangeste miile tuletevet, kunkottal ta siast kiild kuulu om. A näost olli nätä, et sedä ta vällä es nuputegi.

Nõnda me sis pidäsime sedä mokalaata senikavva, ku Ants pidi Mustla pääl maha mineme. Me oles muduki ää meelege edesi kõnelnu, aga Ants arvas, et ei või- mudu tule kodun kolmas ilmasõda.

Vat sii olli päe, mes tules suurde kullakarva tähtege mulgi kultuuri aalukku kirjute. Nõndapallu mulgi asja ei ole siinpuul Peipsit varemb egä ildamb üte päeväge aetu.

Linnan käis
Kristi Ilves